

Tillägg till samrådsredogörelse daterad 20190429 Detaljplan för Västberga 1:1, intill kv. Pucken 1 intill kvarteret Pucken i stadsdelen Västertorp, Dp 2016-15944

Innehåll

Bakgrund	1
Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande	1
Sakägare enligt fastighetsförteckning	1
Övriga, ej sakägare.....	2
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	7
Föreslagna förändringar	7

Bakgrund

Planförslaget sändes ut på samråd 2018-05-08 – 2018-05-30.

Inkomna yttranden sammanställdes i en samrådsredogörelse. Några synpunkter saknades i samrådsredogörelsen och därför har detta tillägg upprättats. I övrigt hänvisas till samrådsredogörelsen.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet och som inte ingick i samrådsredogörelse daterad 2019-05-28. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas sist i dokumentet.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

AA, HA

Motsätter sig förslaget att göra Bandyvägen till en genomfartsled och är tacksam för att grönområdet mellan Puckgränd och Bandyvägen bevaras som park, då det är ett av få grönområdet i den här delen av Västertorp och där såväl människor som djur vistas, trots närheten till stadsmiljön.

PP, CP

Anser att det är bra att det byggs större hyreslägenheter i området. Mycket bra val av plats för byggnation av båda huslängorna. Byggnationen närmast motorvägen där det är ett litet skogsområde är ett område där nästan ingen vistas så detta kommer betyda fler människor och en tryggare miljö. Husen kommer passa bra in med nuvarande byggnation i området.

Övriga, ej sakägare**EH**

Sakägaren anser att det redan är mycket begränsade grönområden i närheten och är negativ till att det planeras byggnationer på flera av de sista gröna fläckarna. Sakägaren anser att trafiken på Västertorpsvägen är urspårad med både tung och lätt trafik som nästan utan undantag bryter mot hastighetsbegränsningarna samtidigt med barn på väg till skolor och förskolor. Personen är negativ till att dra trafiken via Bandyvägen och är frågande till hur trafiken och parkering ska lösas. Husen anses för höga och för många.

LE

Anser att bilväg tvärs igenom gården mellan Puckgränd och Broddgränd där barn vistas är en fullständig livsfara. Infartsvägen måste dras från annat håll tex Bandyvägen eller nedanför garagen på Puckgränd 9. Det är alldeles för kort avstånd till de fyra husen bakom kvarteret Benskyddet, dessa bör tas bort helt då hyresgästerna i dessa hus inte kommer att få någon solinstrålning på deras "framsida". Den boende menar att solstudien visar att den inte har något som helst ljus mellan november-mars, vilket inte kan accepteras. Den härliga lilla natur som finns kvar ska förstöras av biltrafik och höghus. Placera istället dessa hus i dungen där det går en gångväg idag och dessa hus kan utan problem göras högre utan att det kommer att störa någon nämnvärt. En annan fördel med detta är att det kommer bli ett naturligt och trevligare litet kvarter av hyresgästerna där de kan trivas och barnen kan springa fritt utan att riskera att bli påkörda. Alternativt att man skrotar planerna helt bakom Puckgränd och placerar husen på andra sidan motorvägen vid Elsa Brändströms Gata.

MS

Den boende noterar att det inte finns undersökning om ljusföroreningar. Längst hela Södertäljevägen står höga strålkastare med några meters avstånd högt över vägen och har ett starkt orange ljus, så pass att de som bor på Puckgränd och har sovrum mot motorvägen ofta har mörkläggningsgardiner. När det är molnigt får hela himlen ett obehagligt orange sken. Huset ni planerar att bygga

skulle stå några tiotal meter från dessa strålkastare. Så förutom utsikt över motorvägen, bullret och luftföroreningarna, kommer de boende även plågas ett obehagligt orange ljus på ena sidan av lägenheten. Den boende är starkt emot bygget bakom Puckgränd i Västertorp, då området redan är förtätat långt bortom vad som kan tolereras av de boende. De boende på Puckgränd skulle störas av insyn. De få grönområden som finns kvar försvinner och de träd som gör Västertorp speciellt huggs ner. Om huset måste byggas föreslår den boende att hänsyn tas till de få inhemska träd som finns kvar och ser till att bevara en, ek och hagtorn. De är långsamt växande inhemska trädarter och bären är populära bland småfåglar. Plantera träd mellan Puckgränd och det nya bygget istället för att anlägga en tråkig gård och slentrianplantera körsbärsträd. Det skulle dels delvis lösa insynsproblemet. Den boende anför att bullerutredningen bygger på beräkningar, inte på faktiska mätningar. Boende har varit ute i området med decibelmätare på mobiler och surfplattor och de faktiska ljudnivåerna är långt högre än de beräknade i underlaget. Den innehåller inte heller högsta ljudnivåer. Om beslutet går igenom kommer boende att beställa en bullerutredning av en behörig akustiker och överklaga beslutet.

OS

Den boende undrar hur kunde 80 lägenheter kan bli 160 lägenheter. Det finns inte tillräckligt med skolor eller dagis till alla nya barn. Den boende anser att detta projekt förstör den lilla natur som finns kvar i närheten av staden. Hus högre än övrig bebyggelse i området, innebär mer insyn och inget ljus. Västertorp är ett område med 2 och 3-våningshus. Att bygga högre hus än detta förvanskar och förfular existerande miljö. Lamellhusen byggs för nära varandra och skapar insyn och mindre ljusinsläpp. De borde rimligen kunna byggas längre från befintliga hus för att skapa bättre livsmiljö för de boende. Enligt förslaget ska naturområdet mellan Puckgränd och Bandyvägen lämnas orört förutom nybyggnationen längs med Västertorpsvägen. Dock föreslås de uppföras i fyra till sex våningar vilket kommer vara högre än många av träden. Stadsmiljön i Hägerstensområdet är unik och stora delar av bebyggelsen är uppmärksatta av Stockholms stadsmuseum som särskilt värdefull. Genomfartsväg via Bandyvägen förstör området än mer. Vägen skulle gå genom det lilla grönområde som finns där barn, vuxna och djur vistas. Vem kompenserar för den värdeminskning som detta nybygge kommer innebära? Var ska alla nya familjer umgås och vara? Det är ont om naturområden redan idag. De få områden som finns i Hägersten idag är redan fulla av människor. Billiga hyresrätter i oattraktiva snabbt byggda hus kommer att generera en stor omsättning av hyresgäster. Detta tillsammans med det nybyggda SHIS-komplexet kommer att ge en otryggare miljö.

FB

Den boende påpekar att de kommer få skugga på sin uteplats, ännu mer insyn. Att bygga hyresrätter sänker värdet på bostäderna i området idag. De får ännu mer trafik med den nya vägen som ska anläggas. All grönska/skog som finns idag kommer försvinna. Det är helt orimligt att de ska få den här informationen en dag innan sista dagen att lämna synpunkter.

KR, MR

Den boende tycker det är synd att ta bort de få grönområden som finns i Västertorp. Grönområden behövs för att vi människor ska må bra, speciellt i en storstad som Stockholm. Områden som Västertorp måste få behålla sin charm med känslan av en liten stad med träd och växtlighet nära.

RR, TR

Den boende anser att skogen där är en del av karaktären i området. Dungen används flitigt av allt från unga och gamla människor till vilddjur som rådjur och ekorrar. Skogen dämpar även ljudet av motorvägen. Byggnationen skulle påverka den fysiska miljön i området på ett negativt och skolor och förskolor saknar redan nu kapacitet. Varför inte bygga dessa nya hus längre ut där marken är billigare, bebyggelsen inte lika tät och möjlighet för nya stadsdelskärnor finns?

MB

Den presenterade detaljplanen är otydlig gällande hur de planerade bostäderna ska se ut. I olika utredningar uppges olika information för bostädernas storlek vilket gör det svårt att uppskatta hur det färdiga byggandet kommer påverka kvarteren Pucken och Knäskyddet. Antalet våningar har betydelse bland annat i trafikbullerutredningen, i luftutredningen och i solstudierna. Även antalet lägenheter varierar kraftigt i utredningarna, mellan 80 lägenheter och uppåt 160 stycken. Mängden lägenheter kommer påverka framkomligheten i området och trafiksäkerheten för de yngre barnen. I trafikbullerutredningen har endast upp till fem våningar utretts. Utredningen visar att bullernivån för de planerade lägenheterna från våning tre till fem överstiger riktvärdena. Solstudien visar att de planerade bostäderna signifikant kommer att påverka kvarteren Pucken och Knäskyddet. Vintertid kommer inget solljus alls nå de befintliga bostäderna. De planerade bostäderna bör inte överstiga de befintliga lägenheterna i höjd då det skulle ha en negativ inverkan på solljuset. Av detaljplanen framgår inte hur nära de nya bostäderna planeras bygga kvarteret Pucken och Knäskyddet. Närheten till de befintliga bostäderna samt antalet våningar kan komma att påverka insynen.

ÅS

Den boende yrkar på att det planerade husets höjd sänks till tre våningar alternativt får en placering så att det istället står med kortgaveln mot Västertorpsvägen. Majoriteten av husen i Västertorp

är låga och i detta fall när två hus ska ligga mittemot varandra med kort avstånd emellan bör de rimligen också spegla varandra. Dessutom visar den lagda planen att det nya huset kommer att skugga det befintliga huset under vinterhalvåret. Ett hus med kortgaveln mot Västertorpsvägen skuggar troligen betydligt färre boende. Med tanke på hur kort avståndet mellan husen kommer att bli riskerar insynen att bli obekvämt god i båda riktningar.

CA, CA

Den boende påpekar att Stockholm lider av bostadsbrist och fler bostäder behöver byggas, detta får dock inte ske på bekostnad av park- och grönområden. Planen att dra en gata genom den lilla parken mellan Puckgränd och Broddgränd är okänslig. Detta gröna område binder samman bostadsrättsföreningen, och barn och vuxna utnyttjar området och dess gångvägar är även skolväg för barn. Under vår och höst används dessutom gräspartierna för idrottsundervisning av den intilliggande Västertorpsskolan. En skola som genom tidigare förtätning har fått sin skolgård kraftigt förminskad och saknar egna gröna ytor. Även förskolorna i Västertorp utnyttjar möjligheten till naturupplevelse. Den boende motsätter sig dragningen av en ny gata. Buller och partiklar från E4:an drabbar fastigheterna på Broddgränd och Puckgränd idag. Att då placera flerfamiljsfastigheter ännu närmare motorleden är obegripligt. De nya fastigheterna kommer dessutom ligga tätt intill befintlig bebyggelse vilket ökar insynen. Dessutom förväntas de nyinflyttade familjerna inte kunna använda framsidan av sina hus på grund av den höga bullernivån, utan ska få balkonger i norrläge i den smala passagen som kommer bildas mot de befintliga tvåvåningshusen på Puckgränd. Ytterligare kommer husen att bli mycket höga, vilket innebär en ännu högre bullernivå för de översta våningarna. Höjden innebär även att det skapas en skugga som kommer att skymma allt solljus för de befintliga fastigheterna på Puckgränd. Halva Västertorpsskolan revs i samband med tidigare förtätning 2007. Skolan är nu för liten och måste byggas ut för att kunna ta emot alla barn som flyttat in med sina föräldrar i de nya bostäderna. Även förskoleplatser är det brist på i Stockholm. Om det planeras 160 nya lägenheter, varav flera av dessa är treor och fyror, är det givet att det kommer vara barnfamiljer som flyttar in i flertalet av lägenheterna. Har Stockholm stad en plan för var dessa barn ska gå i förskola och skola?

HE

Boende känner en förståelse för att det behövs fler bostäder i Stockholm. På det stora hela är boende positiva till hur detaljplanen har utformats och uppskattar exempelvis att de vackra flerhundraåriga ekarna sparas, att man bygger hyresrätter och att man försöker ta hänsyn till befintlig arkitektur i Västertorp i utformningen av husen. Det vore bättre om de nya husen hade samma höjd som de omkringliggande. Eftersom man redan klämmer in hus på en plats som inte riktigt är anpassad för det är det onödigt om de dessutom sticker ut genom att vara för höga och

skymma de ursprungliga husen. Det boende känner starkast motstånd mot är ett förslag som lades fram när det hölls öppet hus i samband med presentationen av detaljplanen, nämligen att göra Bandyvägen till genomfartsled för det nya området. Bandyvägen är en smal villagata med många häckar och dålig sikt. Det finns många barnfamiljer och barnen springer ofta mellan husen och använder gatan för att cykla, åka skateboard och inlines. Det finns bara trottoar på en sida av gatan. Utfarten från Bandyvägen mot Västertorpsvägen är redan i dag farlig, eftersom det inte finns någon sikt mot vänster på grund av parkerade bilar ända fram till korsningen. Vägarna i Västertorp är byggda på 50-talet när det var betydligt mindre trafik och det är inte möjligt att driva in stora mängder ny trafik här utan att riskera människors och barns liv och säkerhet.

CN

Den boende vill jag överklaga det förslag om att bygga ett hus mittemot Slalomvägen 1-5/Västertorpsvägen 20. Projektet kommer att skada bilden av Hägerstensåsen/Västertorp som ett lugnt, grönt och familjevänligt område genom att byta ut de få grönområden som finns emot bostäder. Området behöver inte fler byggnader och därmed fler människor då det är brist på barnomsorg. Boende vill inte byta sin utsikt mot skogen mot utsikten in i någon annans kök och inte heller insyn till sovrum. Det finns betydligt bättre platser för nybyggen t.ex. i Västberga och Solberga.

KE, AD

Att bygga ett 4-5-våningshus i ett område som har särskilt skyddsvärde enligt detaljplanen som gäller för området är inte något som bör tillåtas. Hela Västertorp består utav 2-3 våningshus och detta är vad som högst bör tillåtas. Först bygger man en förskola på hälften av det uppskattade grönområdet mellan Hägerstensåsen och Västertorp (Mellanberget). Förskolan sägs vara tillfälligt men har snart varit där i mer än 5 år. Nu planeras det att även byggas ett "tillfälligt" boende för nyanlända på det grönområde som är kvar av Mellanberget. Utöver det planeras detta "billiga" boende med 160 lägenheter på ett grönområde inte långt ifrån Mellanberget. Vad är tanken med att bygga bort alla de grönområden som gör att man valt att bosätta sig i just Västertorp? Det är just grönområdena och vattnet som gör Stockholm unikt, vackert och attraktivt för turister. I startpromemorian var planen att bygga 80 hyresbostäder. Hur kunde detta förslag leda till det dubbla, 160 lägenheter? Skala bort hälften av antalet lägenheter. Under samrådet föreslogs det att en ny genomfartsväg till de nya husen i söder skulle gå via Bandyvägen. Vägen skulle gå genom det lilla grönområde som finns där barn, vuxna och djur kan vistas utan fara för bilar idag. Då förstör vi ännu mer öppna områden än den föreslagna nya vägen från Västertorpsvägen där det redan är mycket trafik. Det skulle dessutom innebära genomfart bland småhus och innebära fara för boende i området samt ändra områdets karaktär till genomfartsled istället för småhusgrannskap. Att bygga många billiga

hyresrätter/tillfälliga/genomgångsboende inte långt ifrån varandra genererar en stor omsättning av hyresgäster. Idag har vi det nybyggda SHIS-komplexet vid Västertorpsvägen, förslaget till ett ”tillfällighetsboende” vid Personnebadet samt detta förslag om billiga hyresrätter kommer att skapa en otryggare miljö. Vi kan redan idag se resultatet av detta med flera polisinsatser i området. Billiga hyresrätter byggda i panik för att snabbt lösa boendekrisen kommer innebära att de som flyttar in kommer flytta bort så fort de får råd med något annat. Ingen kommer att bry sig om området och det kommer inte att skötas om vilket förstör trivseln. Lär av historien och undvik att göra de misstag som gjordes med miljonprogrammen.

UA

Den boende njuter av naturen i området, särskilt skogen bakom deras hus där både människor och flertalet djur vistas. Skogen mellan den boendes hus och villorna på Bandyvägen används inte lika mycket. Grusplanen intill används mest av okända personer som lämnar skräp efter sig och skapar otrygghet. Detsamma gäller även för natur/skogsområdet därifrån till Västertorpsvägen, som man i planbeskrivningen vill bevara. Där tror den boende att det skulle vara mer lämpligt att placera de nya husen. Då får de nya boende även bättre utsikt på båda sidorna av huset, och skydd från buller, partiklar samt mer och bättre utrymme för utomhusvistelse. Då slipper staden också flytta ledningar igen och lägga om den nyligen omlagda gc-vägen. Att planera att bygga 4–5 våningar höga hus (eller 6 om man inkluderar souterrängvåning) påverkar områdets karaktär på ett negativt sätt, och kan inte stämma överens med strävan att anpassa till redan befintlig bebyggelse. Husen kommer dessutom att ligga högre än med tanke på terrängen, vilket ger en känsla av gigantiska hus på den sidan mot E4:an. Höjden på de nya husen kommer att påverka vår upplevelse negativt. Det finns andra områden, bl.a. i Västertorp som har höga hus där det kanske passar bättre med fler våningar.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Se samrådsredogörelsen.

Föreslagna förändringar

Se samrådsredogörelsen.

Monika Joelsson
planchef

Monika Stenberg
stadsplanerare